

Bruins mikt op 2021 voor regulering gegevensuitwisseling

10 april 2019

Bruins schetst in [de Kamerbrief](#) de naderende wettelijke verplichtingen en de concept-roadmap. Doel van roadmap en regulering is om administratieve lasten, invoerfouten en gevaar voor de veiligheid van patiënten terug te dringen door een einde te maken aan de slechte interoperabiliteit van informatiesystemen in de zorgsector. Daarnaast moeten patiënten meer regie over hun gezondheid en behandeling krijgen door via persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's) toegang te krijgen tot al hun gegevens en die uit te kunnen wisselen met relevante zorgverleners.

Tweesporenbeleid

De wettelijke verplichting zal twee sporen kennen. Een eerste spoor gaat over 'welke' gegevensuitwisselingen gedigitaliseerd moeten worden. Het tweede spoor betreft 'hoe' de digitale gegevensuitwisseling moet plaats vinden.

- **Spoor 1:** hoe gegevens in eenduidige taal en met eenduidige techniek moeten worden uitgewisseld - zoals bij spoedzorg - wordt wettelijk vastgelegd. Zo moeten de bouwstenen waaruit gegevenssets bestaan eenduidig gedefinieerd worden (zoals bij meetwaarden de bloeddruk van de patiënt). Een bouwsteen kan onderdeel zijn van

diverse gegevensuitwisselingen, legt Bruins in een voorbeeld uit. Zo wordt bloeddruk uitgewisseld bij spoedzorg, maar ook bij overdracht van ziekenhuis naar wijkverpleging. Elke gegevensuitwisseling bestaat uit meerdere bouwstenen en dezelfde bouwstenen komen voor in meerdere gegevensuitwisselingen. In het eerste spoor van de wetgeving gaat het dus om het aanwijzen van gegevensuitwisselingen die verplicht elektronisch moeten verlopen en van de daarin op te nemen bouwstenen.

- **Spoor 2:** bouwstenen zoals bloeddruk komen voor in meerdere gegevensuitwisselingen. Bruins wil ervoor zorgen dat dit soort informatie altijd op dezelfde manier wordt uitgewisseld. Daarom wil hij in het tweede spoor van de wettelijke verplichting de te gebruiken bouwstenen aanwijzen en ook de (internationale) woordenboeken (zoals [SNOMED](#) of LOINC) die bij het maken van dergelijke bouwstenen gebruikt moeten worden. De overheid zal, gezien de wettelijke verplichting, ook een andere rol krijgen in (de regie op) ontwikkeling en beheer van deze bouwstenen. Hoe deze rol precies vorm krijgt, komt terug in het wetgevingstraject.

Eisen ICT-leveranciers

De bewindsman wil dat de eisen ten aanzien van taal en techniek ook direct gelden voor leveranciers van systemen en infrastructuren in de zorg. Zo hoeft niet elke zorgaanbieder dat zelf via de eigen inkoop af te dwingen. Hij overweegt daarvoor verplichte certificering van infrastructuren en ICT-systemen zodat leveranciers ook weten waar ze aan toe zijn. De hiervoor benodigde normen zullen samen met de industrie tot stand moeten komen.

Bruins: 'Een stap voorwaarts hierin is het manifest '[Samen Vooruit](#)' dat door VNO-NCW en diverse zorgpartijen aan mij en de Patiëntenfederatie Nederland is aangeboden. Het bedrijfsleven en de zorg committeren zich hierin aan afspraken over makkelijke en veilige data-uitwisseling.' In ICT&health 2 (19 april) wordt ook uitgebreid ingegaan op de doelen van 'Samen vooruit', middels een interview met Anthony Stigter, secretaris van ondernemingsorganisatie VNO-NCW en MKB-Nederland.

Toezicht en handhaving

Tot slot zullen toezicht en handhaving onderdeel vormen van het wetsvoorstel, benadrukt Bruins. Bij de voorbereiding van het wetsvoorstel zal hij Zorginstituut Nederland, de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) betrekken.

De minister wil nog dit jaar het conceptwetsvoorstel in consultatie te brengen. Indiening bij de Tweede Kamer moet rond de zomer van 2020 plaatsvinden, met als mogelijke publicatiedatum 1 januari 2021. 'Vanaf dat moment is een geleidelijke groei van verplichtingen van gegevensuitwisseling beoogd en zal het stelsel kunnen groeien tot een compleet, landelijk dekkend en zorgsectoroverstijgend stelsel.'

Strakkere regierol

Bruins had in eerdere [Kamerbrief van 20 december 2018](#) al aangekondigd dat VWS de regierol op het gebied van digitale gegevensuitwisseling weer strakker zou oppakken, inclusief wettelijke verplichtingen voor zorgaanbieders om deze gegevensuitwisseling op orde te krijgen. Uiterlijk in april moest er een duidelijk plan van aanpak liggen. In het [eerstkomende](#)

[nummer van ICT&health](#) wordt ook ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot onder meer de roadmap - de eerste 13 soorten gegevensuitwisselingen die moeten worden gedigitaliseerd. Dat gaat van Ambulanceoverdracht en medicatieverstrekking tot GGZ dossieroverdracht en beelduitwisseling pathologie.

Bruins refereert in zijn nieuwe brief aan diverse overheidsinitiatieven en stimuleringsregelingen die de afgelopen jaren al zijn opgetuigd. Zo wordt digitaal werken in de jeugdgezondheidszorg al sinds 2010 voorgeschreven in de Wet Publieke Gezondheid, waarbij de financiering decentraal geregeld is. Ook heeft elektronische gegevensuitwisseling een prominente plek gekregen in Hoofdlijnenakkoorden, in programma's zoals 'Langer thuis' en 'Thuis in het verpleeghuis' en in het rapport van de Taskforce 'Zorg Op de Juiste Plek'.

400 mln euro voor VIPP

Voor de periode 2017-2022 wordt bovendien ruim 400 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de VIPP-regelingen (Versnelling van de Informatie-uitwisseling tussen Patiënt en Professional) in onder meer de GGZ, ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra. Dit jaar volgen regelingen voor integrale geboortezorg, huisartsen, vrijgevestigden in de GGZ, de langdurige zorg en een vervolprogramma voor ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra.

Mensen die dat willen, kunnen vanaf 2020 op basis van via het MedMij-programma gecertificeerde PGO's ook de eigen medische informatie ophalen (meer regie voor patiënten). Bruins heeft recent aangekondigd dat het voor iedere Nederlander mogelijk wordt om de komende jaren [kosteloos](#) gebruik te maken van een PGO.

Uitvoering roadmap

Bruins wil er voor zorgen dat - in het kader van het eerste spoor van de wetgeving - bij publicatie van de wet direct een aantal gegevensuitwisselingen benoemd wordt die verplicht digitaal plaatsvinden. Van de 13 soorten gegevensuitwisselingen in de concept Roadmap lijken bijvoorbeeld ambulanceoverdracht en digitaal receptenverkeer op niet al te lange termijn realiseerbaar.

'Ook wil ik er voor zorgen dat - in het kader van het tweede spoor van de wetgeving - bij publicatie van de wet voor de eerste keer een lijst van verplicht te gebruiken bouwstenen voor taal en techniek bekend wordt gemaakt. Met het aanwijzen van de eerste digitale gegevensuitwisselingen en de daarbij te gebruiken bouwstenen start het verplicht elektronisch uitwisselen van gegevens in de zorg.'

Naar mate er meer uitwisselingen volledig gedigitaliseerd zijn, moeten volgende uitwisselingen sneller en makkelijker gaan omdat er stapsgewijs steeds meer bouwstenen voor taal en techniek voorhanden zijn en omdat infrastructuren beschikbaar zijn gekomen voor het onderling verbinden van alle zorgaanbieders